

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Warszawa, dnia 6 grudnia 1983 r. **Nr 3** **poz. 6—8**

TREŚĆ

Zarządzenia Ministra

poz. 6 — Nr 9 z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty.

poz. 7 — Nr 10 z dnia 10 sierpnia 1983 r. w sprawie kontroli jakości.

poz. 8 — Nr 12 z dnia 23 września 1983 r. w sprawie szkolenia i kwalifikacji maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

---

poz. 6.

ZARZĄDZENIE NR 9
MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 1 sierpnia 1983 r.

w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty

(ZP-BHP-5-0152/83)

Na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się wykaz stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach:

1) o których mowa w § 4 powołanego we wstępie rozporządzenia, stanowiący załącznik Nr 1 do zarządzenia,
2) o których mowa w § 8 powołanego we wstępie rozporządzenia, stanowiący załącznik Nr 2 do zarządzenia,

uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty.

§ 2.

Prace, o których mowa w § 1 uznaje się za wykonywane w szczególnych warunkach, jeżeli pracownik wykonuje je stale, w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na tym stanowisku.

§ 3.

W umowie o pracę zakład pracy stwierdza rodzaj, charakter i wymiar czasu pracy wykonywanej na stanowiskach określonych w załączniku Nr 1 i Nr 2 do zarządzenia.

§ 4.

Zakład pracy prowadzi ewidencję stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach oraz ewidencję zatrudnionych na nich pracowników i odnotowuje w aktach osobowych okresy wykonywania tych prac.

§ 5.

Okresy pracy na stanowiskach określonych w załączniku Nr 1 i Nr 2 do zarządzenia, zakład pracy stwierdza w świadectwie wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik Nr 3 do zarządzenia.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r.

MINISTER
mgr Stanisław Kukuryka

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r.

Wykaz A stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty.

Dział I. W górnictwie

1. Prace pod ziemią
   1. górnik,
   2. górnik ładowacz,
   3. górnik przodowy,
   4. górnik rabunkarz,
   5. górnik strzałowy,
   6. górnik wiertacz,
   7. budowacz,
   8. cieśla górniczy,
   9. drzewiarz,
   10. elektromonter urządzeń górniczych,
   11. elektromonter urządzeń elektrycznych,
   12. instruktor strzałowy,
   13. kołowrotowy,
   14. kowal,
   15. ładowacz akumulatorów,
   16. maszynista maszyn wyciągowych,
   17. maszynista pomp głównego odwadniania,
   18. maszynista pomp odwadniania,
   19. maszynista sprężarek,
   20. maszynista wentylatorów dołowych,
   21. mechanik,
   22. odpinacz i podpinacz wozów,
   23. odpinacz i podpinacz pod i nad pochylnią,
   24. ratownik górniczy,
   25. spinacz i rozpinacz wozów na podszybiu szybu wydobywczego,
   26. sygnalista na podszybiu i nadszybiu głównego szybu wydobywczego i zjazdowego,
   27. sygnalista szybów pomocniczych,
   28. sygnalista na szybiku ślepym,
   29. ślusarz maszyn i urządzeń górniczych,
   30. ślusarz,

31. torowy,
32. wiertacz,
33. wydawca materiałów wybuchowych,
34. wydawca narzędzi górniczych.

3. Wydobywanie, obróbka i przeróbka surowców skalnych oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu
   1. górnik-skalnik,
   2. kamieniarz obróbki kamienia ręcznej i mechanicznej,
   3. ładowacz materiałów kamiennych,
   4. operator wrębiarek termicznych i rozłupiarek hydraulicznych,
   5. wiertacz otworów,
   6. wiertacz strzałowy,
   7. strzałowy,
   8. wydawca materiałów wybuchowych,
   9. maszynista ciężkiego sprzętu (koparki jedno- i wielonaczyniowe, ładowarki, spycharki),
   10. kierowca samochodu technologicznego w kamieniołomach,
   11. maszynista dźwignicy linowej,
   12. maszynista kolei linowej, odpinacz i podpinacz wózków,
   13. operator zespołu przenośników w ciągu technologicznym,
   14. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale zatrudniony na otwartej przestrzeni na wyrobiskach kamienia,
   15. kołowrotowy,
   16. torowy,
   17. odkrywkarz,
   18. pracownik obsługi wyciągów linowych,
   19. sterowniczy urządzeń rozdrabniających,
   20. maszynista urządzeń krusząco-sortujących,
   21. operator urządzeń odpylających,
   22. operator stacji pomp na wyrobisku,
   23. sygnalista wyciągowy na wyrobisku,
   24. operator urządzeń formujących,
   25. operator urządzeń do produkcji wyrobów z lastrico i tynków szlachetnych,
   26. formowacz segmentów i tarcz ściernych,
   27. pakowacz produktów mielonych.

4. Prace wiertnicze, geofizyczne, hydrogeologiczne i geodezyjne przy poszukiwaniu surowców i wody
   1. elektromonter ruchu i montażu wiertni,
   2. geodeta terenowy,
   3. geofizyk grupy pomiarowej,
   4. geolog terenowy,
   5. kierowca — mechanik autocysterny do przewozu płuczki i wody,
   6. kierowca ruchomego składu MW,
   7. kowal otworowy,
   8. maszynista agregatu prądotwórczego,
   9. maszynista pomp,
   10. maszynista i mechanik silników spalinowych,
   11. mechanik maszyn i urządzeń wiertniczych,
   12. monter urządzeń wiertniczych i geofizycznych,
   13. monter rur i żerdzi,
   14. operator agregatu cementacyjnego,
   15. operator aparatury pomiarowej i sejsmicznej,
   16. operator urządzenia wiertniczego i aparatury wyciągowej,
   17. operator wibratora,
   18. płuczkowy,
   19. robotnik transportowy,
   20. strzałowy sejsmiczny i perforacyjny i pomocnik strzałowego,
   21. wiertacz.

7. Prace na oddziałach prażalni łupków
   1. spiekacz kruszyw.

8. Prace na zwałowiskach górniczych, hutniczych i elektrociepłowniczych
   1. konserwator tras przenośnikowych,
   2. maszynista agregatu prądotwórczego,
   3. mechanik stacji biologicznych i osadników,
   4. operator przenośników taśmowych,
   5. operator spycharki,
   6. operator urządzeń za i wyładowczych,
   7. wyładowywacz wagonów,
   8. zwałowy węgla i kamienia.

Dział II. W energetyce

1. Prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i cieplnych.

   Prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych
   1. elektroenergetyk nastawni,
   2. elektroenergetyk pomiarów i zabezpieczeń,
   3. elektroenergetyk aparatury, automatyki i układów pomiarowych,
   4. elektromonter instalacji i urządzeń elektroenergetycznych,
   5. elektromonter instalacji elektrycznych przemysłowych,
   6. elektromonter linii kablowych,
   7. elektromonter linii napowietrznych niskich, średnich i wysokich napięć,
   8. elektromonter maszyn wibrujących i transformatorów,
   9. elektromonter pogotowia elektroenergetycznego,
   10. elektromonter rozdzielni,
   11. konserwator rozdzielni i sieci elektroenergetycznych,
   12. maszynista sprężarek i turbosprężarek,
   13. maszynista urządzeń pomocniczych turbin,
   14. maszynista hydrozespołu wodnego.

   Prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii cieplnej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń cieplnych
   15. cieśla rusztowań kotłowych,
   16. czyściciel kotła,
   17. elektroenergetyk elektrowni cieplnych,
   18. elektromonter aparatury, automatyki i układów pomiarowych, kotłów i turbin,
   19. elektromonter ciepłowniczych urządzeń rozdzielczych,
   20. elektromonter pomp i sprężarek,
   21. elektromonter urządzeń nawęglania,
   22. elektromonter urządzeń odpylania, odpopielania i odżużlania,
   23. maszynista ładowarki i zwałowarki przy nawęglaniu,
   24. maszynista sprężarek i turbosprężarek,
   25. maszynista turbozespołu parowego,
   26. maszynista urządzeń ciepłowniczych,
   27. maszynista urządzeń gospodarki wodnej,
   28. maszynista urządzeń nawęglania,
   29. maszynista urządzeń pomocniczych kotła i turbin,
   30. monter aramatury i rurociągów,
   31. monter izolacji (izoler),
   32. monter kotłów i urządzeń pomocniczych,
   33. monter młynów węglowych,
   34. monter pomp i sprężarek,
   35. monter urządzeń nawęglania,
   36. monter urządzeń odpylania, odpopielania i odżużlania,
   37. monter urządzeń ciepłowniczych,
   38. monter urządzeń stacji przygotowania wody.

Dział III. W hutnictwie i przemyśle metalowym

Odlewnie staliwa, żeliwa, metali nieżelaznych i rur

21. Przygotowanie mas formierskich i prace formierzy oraz rdzeniarzy
   1. przerabiacz mas formierskich i rdzeniowych,
   2. formierz ręczny,
   3. formierz maszynowy,
   4. rdzeniarz,
   5. sprzątacz w odlewni,

6. okładacz form i rdzeni,
7. przygotowywacz mas formierskich i rdzeniarskich,
8. przygotowywacz form i kokil do zalewania,
9. transportowy z obowiązkiem za- i wyładunku,
10. kanałowy w odlewni,
11. ustawiacz maszyn i urządzeń odlewniczych,
12. rozdzielacz oprzyrządowania modelowego.

22. Obsługa żeliwiaków, rozlewni i ich urządzeń pomocniczych
1. ładowacz wsadu,
2. wytapiacz,
3. kanałowy,
4. zalewacz,
5. operator maszyn odlewniczych,
6. robotnik transportowy,
7. robotnik obsługi stanowisk i urządzeń odlewniczych,
8. operator kokilarki i urządzeń odlewniczych,
9. ustawiacz maszyn i urządzeń odlewniczych,
10. ładowacz wsadu,
11. suwnicowy w odlewni,
12. przygotowywacz materiałów wsadowych.

23. Wybijanie, oczyszczanie i wykańczanie odlewów
1. wybijacz odlewów, form i rdzeni,
2. oczyszczacz odlewów,
3. wykańczacz odlewów,
4. wyżarzacz odlewów,
5. sortowacz odlewów,
6. operator śrutownika.

Odlewnie metali nieżelaznych i ich stopów.

43. Obsługa pieców rafinacyjnych, topielnych, formierni, urządzeń odpylających i odlewniczych
1. wytapiacz metali nieżelaznych,
2. wytapiacz-odlewacz metali nieżelaznych,
3. zalewacz form,
4. formierz,
5. przerabiacz mas formierskich i rdzeniowych,
6. pracownik transportu w odlewni,
7. wykańczacz odlewów,
8. rozlewacz metali,
9. operator ciągów technologicznych,
10. operator urządzeń klimatyzacyjnych.

Przeróbka plastyczna metali.

44. Obsługa pieców do podgrzewania i obróbki cieplnej
1. wyżarzacz odlewów,
2. odlewnik.

45. Obsługa agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnienia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi
1. operator pras — tłoczarz,
2. walcownik rur,
3. gięciarz rur na gorąco.

Prace różne w hutnictwie i przemyśle metalowym.

67. Obsługa pieców grzewczych i obróbka cieplna, transport materiałów na gorąco oraz transport wewnętrzny między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie
1. przygotowywacz materiałów wsadowych,
1. wsadowy,
3. suszarniowy,
4. kierowca pojazdów transportu wewnętrznego,
5. transport z obowiązkiem za i wyładunku,
6. robotnik porządkowy,
7. hurtownik,
8. prostowacz wyrobów na gorąco,
9. nagrzewacz,
10. ładowacz wsadu.

72. Malowanie minią
1. malarz minią,
2. malarz antykorozyjny.

74. Pokrywanie wyrobów metalowych masami bitumicznymi
1. malarz,
2. operator maszyn i urządzeń,
3. bitumiarz.

76. Prace w hartowniach i wytrawialniach, praca ocynkowaczy, ocynowaczy, kadmowaczy oraz galwanizerów, cynkiem, miedzią, chromem, kadmem i niklem
1. hartownik,
2. galwanizer,
3. wytrawiacz,
4. polerownik,
5. andowacz,
6. ustawiacz — konserwator kąpieli galwanicznych,
7. ocynkowacz,
8. ocynowacz,
9. oksydowacz,
10. kadmowacz,
11. operator urządzeń wytrawialni,
12. robotnik transportu,
13. operator linii hartowniczej drutów i elementów złącznych,
14. sprzątacz produkcyjny.

77. Powlekanie na gorąco metalami kolorowymi lub tworzywami sztucznymi
1. powlekacz metalami kolorowymi na gorąco.

78. Szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne
1. szlifierz,
2. ostrzarz,
3. polerowacz,
4. krajacz metali tarczą ścierną.

79. Kucie ręczne w kuźniach przemysłowych oraz obsługa młotów mechanicznych
1. kowal i pomocnik kowala,
2. kowal konstrukcji stalowych,
3. gięciarz maszynowy — prostowacz.

80. Piaskowanie na sucho i śrutowanie wewnątrz komór
1. oczyszczacz mechaniczny,
2. śrutowacz,
3. piaskowacz,
4. operator śrutownika.

81. Prace w hamowniach przy próbach silników spalinowych
1. monter — mechanik silników spalinowych *).

82. Prace ślusarskie przy remoncie wewnątrz cystern
1. ślusarz.

83. Lutowanie płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych
1. lutowacz,
2. ślusarz — monter,
3. blacharz,
4. napawacz ołowiem.

85. Obsługa gazogeneratorów
1. czadnicowy,
2. operator stacji czadnic,
3. operator urządzeń oczyszczalni gazu,
4. maszynista urządzeń nawęglania.

86. Obsługa suwnic
1. operator suwnic — suwnicowy.

Dział IV. W chemii

17. Produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli
1. zestawiacz surowców i mieszanek,
2. wytłaczarkowy — w przemyśle,
3. kalendrowy,
4. wtryskowy — w przemyśle,
5. krajacz,
6. operator pras — w przemyśle,

---

*) Prace w hamowniach i montowniach, w których stale prowadzone są próby silników spalinowych.

7. operator urządzeń mechanicznej obróbki tworzyw sztucznych,
8. modelarz tworzyw i żywic,
9. operator urządzeń powlekających,
10. operator urządzeń dozujących, formujących i pakujących,
11. tokarz tworzyw,
12. szlifierz tworzyw,
13. konfekcjoner wyrobów i tworzyw sztucznych,
14. formierz tworzyw i żywic,
15. monter osprzętu urządzeń formujących,
16. operator urządzeń zgrzewających,
17. gięciarz blach i profili (w przetwórstwie tworzyw sztucznych),
18. suwnicowy,
19. pakowacz,
20. robotnik transportowy,
21. sprzątacz w hali produkcyjnej,
22. operator formowania warstwowego — klejarz klejami epoksydowymi,
23. operator urządzeń granulujących, rozdrabniających i sortujących.

18. Produkcja klejów, kitów oraz surowców, półproduktów i środków pomocniczych do ich wytwarzania
 1. operator,
 2. zestawiacz surowców i mieszanek,
 3. operator urządzeń dozujących, formujących i pakujących,
 4. robotnik transportowy.

19. Przetwórstwo, magazynowanie, przepompowywanie, przeładunek, transport oraz dystrybucja ropy naftowej oraz jej produktów
 1. operator urządzeń dozujących,
 2. maszynista urządzeń przeładunkowych,
 3. robotnik magazynowy surowców i paliw,
 4. robotnik transportowy,
 5. zestawiacz mieszanek i roztworów,
 6. wydawca paliw płynnych,
 7. aparatowy.

21. Produkcja i przetwórstwo wyrobów gumowych, ebonitowych oraz półproduktów i środków pomocniczych do tych wyrobów; produkcja sadzy
 1. zestawiacz surowców i mieszanek,
 2. walcownik,
 3. kalendrowy,
 4. wytłaczarkowy,
 5. wtryskarkowy,
 6. operator urządzeń dozujących i formujących,
 7. operator pras,
 8. operator urządzeń rozdrabniających,
 9. robotnik transportowy,
 10. pakowacz,
 11. wulkanizator.

22. Produkcja włókien chemicznych, półproduktów do wyrobu włókien chemicznych oraz innych produktów wytwarzanych na tej samej bazie co włókna chemiczne, produkcja i przetwórstwo włókien szklanych, produkcja folii podłożowej i taśmy magnetycznej
 1. zestawiacz surowców i mieszanek,
 2. topiarz mas mineralnych,
 3. formowacz wyrobów izolacyjnych,
 4. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący bezpośrednio prace pomocnicze lub inne przy przetwórstwie włókien szklanych,
 5. operator urządzeń formujących włókno szklane,
 6. operator urządzeń obróbczych.

31. Produkcja acetylenu i przemysłowy przerób acetylnu
 1. aparatowy.

38. Prace antykorozyjne i termoizolacyjne urządzeń i instalacji technologicznych
 1. zestawiacz surowców i mieszanek,
 2. przerabiacz żywic chemoodpornych,
 3. murarz wykładzin chemoodpornych,
 4. wykładacz urządzeń tworzywami sztucznymi i gumą,
 5. wykładacz wyrobów metalowych tworzywami kwaso- i zasadoodpornymi,
 6. układacz wykładzin przy użyciu kitów i klejów organicznych,
 7. natryskiwacz tworzywami antykorozyjnymi,
 8. piaskowacz,
 9. wytrawiacz,
 10. oczyszczacz,
 11. szlifierz,
 12. aparatowy wulkanizacji wykładzin antykorozyjnych,
 13. ładowacz i magazynier materiałów chemoodpornych,
 14. malarz,
 15. monter izolacji ciepłochronnych.

39. Oczyszczanie albo naprawianie aparatów lub pojemników po produktach toksycznych, żrących i parzących oraz prace wewnątrz cystern, kotłów, zbiorników, aparatów i kanałów technologicznych
 1. murarz,
 2. malarz,
 3. cieśla,
 4. ślusarz remontowy,
 5. czyściciel cystern, kotłów, zbiorników, aparatów i kanałów technologicznych.

40. Prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych
 1. maszynista urządzeń przeładunkowych,
 2. operator urządzeń dozujących,
 3. zestawiacz surowców i mieszanek,
 4. robotnik transportowy,
 5. robotnik magazynowy.

Dział V. W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych

1. Roboty wodno-kanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach
 1. palowniczy,
 2. betoniarz-zbrojarz,
 3. murarz,
 4. cieśla,
 5. izolarz,
 6. monter instalacji sanitarnych i grzewczych,
 7. monter instalacji technologicznych,
 8. robotnik budowlany wykonujący stale prace pomocnicze lub inne w głębokich wykopach.

2. Budowa oraz remont chłodni kominowych i kominów przemysłowych
 1. monter urządzeń i konstrukcji metalowych,
 2. murarz,
 3. cieśla,
 4. zbrojarz-betoniarz,
 5. ślusarz — wykonujący prace na wysokości,
 6. elektromonter instalacji linii i urządzeń elektroenergetycznych,
 7. robotnik budowlany wykonujący stale prace pomocnicze lub inne na wysokości.

3. Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych.

 Maszyniści robót ziemnych
 1. maszynista koparek i ładowarek jednonaczyniowych i wielonaczyniowych,
 2. maszynista pogłębiarek, zgarniarek jednonaczyniowych i wielonaczyniowych,
 3. maszynista spycharek i ciągników gąsienicowych.

 Maszyniści maszyn transportu pionowego
 4. maszynista żurawi samojezdnych kołowych i gąsienicowych,

5. maszynista żurawi wieżowych,
6. maszynista żurawi kolejowych,
7. maszynista żurawi stałych,
8. maszynista suwnic.

Maszyniści maszyn drogowych

9. maszynista walców drogowych,
10. maszynista zespołów maszyn do produkcji mas bitumicznych i mas betonowych,
11. maszynista zespołów maszyn do rozścielania mas bitumicznych i mas betonowych,
12. maszynista maszyn do produkcji, sortowania i uszlachetniania kruszyw.

Maszyniści maszyn różnych

13. maszynista kafara.

4. Prace zbrojarskie i betoniarskie
   1. zbrojarz,
   2. zbrojarz prefabrykatów,
   3. betoniarz,
   4. zestawiacz surowców i mieszanek,
   5. operator betoniarki — betoniarz.
5. Prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości
   1. monter urządzeń i konstrukcji metalowych na wysokości,
   2. monter konstrukcji żelbetowych i prefabrykowanych na wysokości,
   3. cieśla wykonujący prace na wysokości.
6. Prace malarskie konstrukcji na wysokości
   1. malarz konstrukcji metalowych i urządzeń przemysłowych.
7. Prace przy wykonywaniu konstrukcji nabrzeży falochronów oraz innych budowli hydrotechnicznych w nawodnionych wykopach lub na styku woda-ląd
   1. palowniczy,
   2. kesoniarz,
   3. cieśla,
   4. betoniarz-zbrojarz,
   5. łamarz,
   6. robotnik budowlany,
   7. murarz,
   8. izolarz,
   9. monter instalacji sanitarnych i ogrzewczych,
   10. monter instalacji technologicznych.
8. Prace cykliniarskie
   1. robotnik budowlany — cykliniarz.
9. Prace dekarskie
   1. blacharz — dekarz,
   2. robotnik budowlany.
10. Prace kamieniarskie
    1. kamieniarz budowlany — kamieniarz obróbki ręcznej i mechanicznej,
    2. robotnik budowlany,
    3. brukarz.
11. Prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych
    1. zestawiacz surowców i mieszanek,
    2. młynowy surowców mineralnych,
    3. formowacz,
    4. operator urządzeń formujących,
    5. operator urządzeń obróbczych,
    6. wypalacz,
    7. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych wykonujący stale prace pomocnicze lub inne przy produkcji wyrobów ceramicznych lub materiałów ogniotrwałych.
12. Prace przy produkcji materiałów azbestowo-cementowych
    1. młynowy surowców mineralnych,
    2. zestawiacz surowców i mieszanek,
    3. formowacz,
    4. operator urządzeń formujących,
    5. operator urządzeń obróbczych,
    6. laborant,
    7. operator mechanicznego sprzętu transpoprtowego,
    8. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych,
    9. wszystkie pozostałe robotnicze i nierobotnicze stanowiska pracy w zakładach przetwarzających azbest w:
       — Pomorskich Zakładach Materiałów Izolacyjnych „Izopol" w Trzemesznie,
       — Przedsiębiorstwie Materiałów Izolacji Budowlanej „Izolacja" w Szczucinie,
       — Zakładach Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Małkini,
       — Lubelskich Zakładach Eternitu im. Partyzantów Ziemi Lubelskiej w Lublinie,
       — Zakładach Wyrobów Cementowo-Azbestowych w Wierzbicy,
       — Przedsiębiorstwie Materiałów Izolacji Budowlanej „Izolacja" w Ogrodzieńcu.
13. Prace przy produkcji wyrobów z włókien mineralnych z zastosowaniem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne
    1. zestawiacz surowców i mieszanek,
    2. topiarz mas mineralnych,
    3. formowacz,
    4. operator urządzeń formujących,
    5. aparatowy,
    6. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujących prace pomocnicze lub inne przy produkcji wyrobów z włókien mineralnych z zastosowaniem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne.
14. Prace przy produkcji cementu
    1. młynowy surowców mineralnych,
    2. maszynista maszyn do produkcji, sortowania i uszlachetniania kruszywa,
    3. silosowy surowców,
    4. aparatowy,
    5. wypalacz,
    6. maszynista maszyn obróbczych,
    7. operator urządzeń formujących,
    8. operator mechanicznego sprzętu i urządzeń transportowych,
    9. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji cementu.
15. Prace przy produkcji betonu kruszywowego
    1. zestawiacz surowców i mieszanek,
    2. betoniarz prefabrykacji,
    3. operator urządzeń formujących,
    4. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji betonu kruszywowego — smarownik form.
16. Prace przy produkcji wapna
    1. młynowy surowców mineralnych,
    2. zestawiacz surowców i mieszanek,
    3. maszynista maszyn do produkcji, sortowania i uszlachetniania kruszyw,
    4. maszynista maszyn obróbczych,
    5. wypalacz,
    6. aparatowy,
    7. operator mechanicznego sprzętu i urządzeń transportowych,
    8. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji wapna.
17. Prace przy produkcji gipsu półmokrego
    1. młynowy surowców mineralnych,
    2. zestawiacz surowców i mieszanek,
    3. formowacz,
    4. operator urządzeń formujących,

5. maszynista maszyn obróbczych,
6. wypalacz,
7. palacz,
8. aparatowy,
9. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji gipsu półmokrego.

18. Prace palaczy pieców do wypalania i palaczy suszarń
1. palacz,
2. wypalacz.

20. Wypalanie, ściąganie i mielenie dolomitu oraz przygotowanie masy dolomitowej
1. młynowy surowców mineralnych,
2. maszynista maszyn do produkcji, sortowania i uszlachetniania kruszyw,
3. wypalacz,
4. operator urządzeń formujących,
5. formowacz,
6. aparatowy,
7. palacz,
8. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy wypalaniu, ściąganiu i mieleniu dolomitu oraz przygotowywaniu masy dolomitowej.

21. Produkcja elementów budowlanych z pyłów dymnicowych
1. zestawiacz surowców i mieszanek,
2. młynowy surowców mineralnych,
3. maszynista maszyn obróbczych,
4. hartowacz,
5. operator mechanicznego sprzętu,
6. robotnik w przemyśle materiałów budowlanych stale wykonujący prace pomocnicze lub inne przy produkcji elementów budowlanych z pyłów dymnicowych — smarownik form do betonu.

Dział VI. W leśnictwie, przemyśle drzewnym i papierniczym

5. Impregnowanie drewna metodą dyfuzyjną i ręczną oraz wybielanie wikliny
1. impregnator drewna i płyt drewnopochodnych.

6. Impregnowanie płyt pilśniowych bardzo twardych olejami z hartowaniem
1. impregnator drewna.

7. Prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne
1. przygotowywacz klejów,
2. klejarz,
3. operator pras,
4. operator sklejarek płyt stolarskich,
5. operator urządzeń do okleinowania,
6. sterowniczy pras.

Dział VII. W przemyśle lekkim

9. Prace wykonywane w zakładach przetwarzających azbest:
1. wszystkie stanowiska pracy w wydziałach produkujących kity trwale plastyczne na bazie azbestu w:
— Pruszkowskich Zakładach Materiałów Izolacyjnych w Pruszkowie,
— Przedsiębiorstwie Materiałów Izolacji Budowlanej „Izolacja w Jarocinie.

Dział VIII. W transporcie i łączności

TRANSPORT

1. Ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie
1. ładowacz,
2. robotnik przeładunkowy (lub transportowy).
3. operator maszyn, urządzeń i sprzętu przeładunkowego.

2. Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych) pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów
1. kierowca pojazdu członowego,
2. kierowca samochodu ciężarowego,
3. kierowca ciągnika balastowego,
4. kierowca autobusu o liczbie miejsc siedzących większej niż 15.

3. Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych
1. kierowca ciągnika.

5. Prace na statkach żeglugi śródlądowej (pracownicy zaliczani do personelu pływającego, z wyjątkiem zatrudnionych sezonowo
1. kierownik statku i jego zastępca,
2. szyper,
3. sternik,
4. bosman,
5. marynarz,
6. kierownik maszyn i jego zastępca,
7. kierownik przystani pływającej,
8. maszynista pogłębiarek jedno- i wielonaczyniowych,
9. operator pogłębiarki,
10. dźwigowy na dźwigu pływającym,
11. maszynista pływającej koparki głęboczerpalnej,
12. operator kafarów na sprzęcie pływającym,
13. operator zespołu przenośników pływających,
14. maszynista pływających urządzeń krusząco-sortujących i uszlachetniających

6. Prace na jednostkach pływających w portach morskich i w stoczniach morskich
1. pracownik wpisany na listę członków załogi jednostki pływającej.

12. Prace na statkach żeglugi powietrznej oraz prace związane z bezpośrednią obsługą samolotów na płycie lotniska
1. pilot,
2. mechanik pokładowy,
3. operator dźwigu pokładowego na śmigłowcu — mechanik naziemny.

13. Prace zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu pociągów
1. dyżurny ruchu,
2. nastawiacz,
3. ustawiacz,
4. zwrotnicowy,
5. manewrowy,
6. czyściciel zwrotnic,
7. maszynista pojazdu trakcyjnego (parowego, elektrycznego, spalinowego),
8. kierownik pociągu,
9. kierowca lokomotywki spalinowej,
10. obrotniczy (przesuwnicowy),
11. toromistrz,
11. robotnik torowy,
13. kierowca drezyny motorowej.

ŁĄCZNOŚĆ

20. Montaż, konserwacja i remont linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych
1. monter linii kablowych sieci miejscowych,
2. monter linii napowietrznych.

Dział IX. W gospodarce komunalnej

1. Prace w kanałach ściekowych
1. monter — konserwator sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków — kanalarz,

2. maszynista maszyn i urządzeń przepompowni i oczyszczalni ścieków,
3. operator urządzeń oczyszczalni ścieków,
4. konserwator urządzeń (obiektów) wodnych i kanalizacyjnych.

2. Oczyszczalnie ścieków i filtrów otwartych
1. monter — konserwator sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków — kanalarz,
2. maszynista maszyn i urządzeń przepompowni i oczyszczalni ścieków,
3. operator urządzeń oczyszczalni ścieków,
4. konserwator urządzeń (obiektów) wodnych i kanalizacyjnych,
5. operatorowy uzdatniania wody,
6. operator filtrów,
7. robotnik filtrowy,
8. maszynista stacji pomp wodociągowych,
9. robotnik obsługi poletek osadu i złóż filtracyjnych.

3. Prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości, a także prace przy pryzmach kompostowych z nieczystości miejskich
1. robotnik wysypiska,
2. ładowacz nieczystości stałych i płynnych.

4. Prace asfalciarzy i przy gotowaniu asfaltu
1. dozowacz składników mas asfaltowych,
2. maszynista zespołu maszyn do produkcji mas asfaltowych,
3. gotowacz asfaltu lanego,
4. rozkładacz mas asfaltowych,
5. maszynista zespołu maszyn do rozścielania mas asfaltowych,
6. aparatowy mas izolacyjnych,
7. maszynista maszyn do produkcji papy,
8. zestawiacz surowców i mieszanek.

5. Prace bitumiarzy i przy produkcji asfaltobetonu
1. maszynista zespołu maszyn do rozścielania mas bitumicznych — maszynista maszyn do produkcji papy,
2. rozkładacz mas bitumicznych,
3. dozowacz mas bitumicznych,
4. maszynista skrapiarek do nawierzchni bitumicznych,
5. maszynista zespołu maszyn do produkcji mas bitumicznych,
6. topiarz mas bitumicznych,
7. bitumiarz.

6. Prace brukarzy
1. brukarz,
2. kamieniarz.

Dział XI. W przemyśle poligraficznym

1. Produkcja oraz obróbka materiału zecerskiego i form drukowych ze stopu drukarskiego
1. składacz ręczny.

3. Bezpośrednia obsługa aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcja i obróbka drukarskich form kopiowych i form drukowych
1. operator w przygotowalni światłodrukowej,
2. kopista offsetowy,
3. kopista chemigraficzny,
4. kopista światłodrukowy,
5. operator kserografu (przy utrwalaniu rys trójchloroetylenem).

4. Drukowanie i uszlachetnianie druków
1. maszynista maszyn typograicznych arkuszowych,
2. maszynista maszyn offsetowych arkuszowych,
3. operator maszyn offsetowych arkuszowych,
4. operator maszyn specjalistycznych typograicznych,
5. operator maszyn światłodrukowych.

5. Bezpośrednia obsługa maszyn i urządzeń do składania (łamania) arkuszy papieru, krajania papieru i wyrobów poligraficznych oraz do oprawy wyrobów poligraficznych w drukarniach
1. introligator przemysłowy,
2. krajacz folii i tworzyw sztucznych,
3. maszynista maszyn introligatorskich,
4. operator maszyn introligatorskich.

Dział XII. W służbie zdrowia i opiece społecznej

2. Prace w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych oraz prace lekarzy stomatologów
1. lekarz stomatolog przyjmujący pacjentów.

6. Prace przy pobieraniu prób i pomiarach w warunkach i na stanowiskach pracy szkodliwych dla zdrowia, wykonywane przez personel stacji sanitarno-epidemiologicznych oraz laborantów środowiskowych
1. laborant.

Dział XIV. Prace różne

1. Prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego
1. palacz kotłowy,

2. Prace oczyszczaczy przemysłowych kotłów parowych lub wodnych
1. oczyszczacz,
2. popielarz rusztowy,
3. ślusarz remontowy.

3. Prace wykonywane w warunkach zwiększonego lub zmniejszonego ciśnienia
1. nurek,
2. kesoniarz.

4. Prace narażające na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300 000 MHZ w strefie zagrożenia
1. operator defektoskopu izotopowego,
2. operator urządzeń izotopowych,
3. operator urządzeń rentgenowskich.

9. Bezpośrednia obsługa stacji sprężarek
1. maszynista sprężarek stacjonarnych,
2. maszynista pomp,
3. operator sprężarek stacjonarnych i pomp.

10. Prace murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, sklepień paleniskowych w parowozach i żeliwiaków
1. murarz pieców przemysłowych,
2. monter pieców przemysłowych,
3. murarz kotłów przemysłowych,
4. monter kotłów przemysłowych,
5. cieśla przy remoncie pieców przemysłowych.

11. Prace w suszarniach z zastosowaniem podgrzewania, jeżeli temperatura powietrza w tych suszarniach przekracza 35°C. Prace przy obsłudze suszarń, jeżeli temperatura na stanowisku obsługi przekracza 35°C
1. suszarniowy,
2. robotnik załadunkowy i wyładunkowy w suszarni.

12. Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym
1. spawacz elektryczny i gazowy,
2. przepalacz gazowo-plazmowy i gazowy,
3. zgrzewacz,
4. wycinarz,
5. drążacz,
6. pracownicy zatrudnieni w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych w wydziałach spawalniczych *).

13. Prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych

1. ładowacz akumulatorów kwasowych,
2. elektromonter — ładowacz akumulatorów.

14. Prace przy naprawie pomp wtryskowych, wtryskiwaczy i gaźników do silników spalinowych
1. ślusarz *),
2. mechanik samochodowy *).

16. Prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych
1. mechanik samochodowy, stale wykonujący prace w kanałach remontowych.

17. Lakierowanie ręczne lub natryskowe — nie zhermetyzowane
1. lakiernik ręczny,
2. lakiernik natryskowy,
3. zestawiacz farb i lakierów,
4. szlifierz wyrobów lakierowanych,
5. inni pracownicy zatrudnieni w pomieszczeniach lakierni nie zhermetyzowanych — w bezpośrednim sąsiedztwie stanowiska lakierniczego *).

18. Obsługa urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub udarowych
1. szlifierz konstrukcji stalowych — szlifierkami pneumatycznymi,
2. operator młota pneumatycznego,
3. operator zagęszczarki wibracyjnej.

20. Prace przy produkcji drobnych wyrobów ze szkła
1. tokarz szkła piankowego,
2. krajacz szkła piankowego.

24. Kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na wydziałach i oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie
1. Stanowiska pracy, na których prace wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowisku wymienionym w wykazie *).

25. Bieżąca konserwacja agregatów, urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie
1. Stanowiska pracy, na których prace wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowisku wymienionym w wykazie *).

Załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r.

Wykaz B stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejście na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty.

Dział IV. Prace różne

1. Prace wykonywane bezpośrednio przy przetwórstwie azbestu.

I. Produkcja wyrobów azbestowo-cementowych
1. młynowy surowców mineralnych,
2. zestawiacz surowców i mieszanek,
3. formowacz,
4. operator urządzeń formujących,
5. laborant zatrudniony stale przy badaniach azbestu,
6. operator urządzeń obróbczych,
7. operator mechanicznego sprzętu,
8. robotnik w przemyśle wyrobów azbestowo-cementowych,
9. robotnik przeładunkowy,
10. ładowacz,
11. pracownicy zatrudnieni w wydziale przetwarzającym azbest przy bieżących konserwacjach i remontach maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych,
12. mistrz.

II. Produkcja kitów na bazie azbestu
1. aparatowy,
2. robotnik przemysłu produkcji kitów,
3. laborant zatrudniony stale przy badaniach azbestu,
4. robotnik przeładunkowy,
5. ładowacz,
6. pracownicy zatrudnieni przy remontach maszyn, urządzeń instalacji elektrycznych itp. w wydziale produkcji kitów na bazie azbestu,
7. mistrz.

5. Prace nurków
1. nurek.

*) Stała praca w warunkach, w których nie są zachowane higieniczne normy pracy.

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r.

....
Pieczątka zakładu pracy

....
nazwa resortu

ŚWIADECTWO
wykonywania prac w szczególnych warunkach

Niniejszym zaświadcza się, że Ob. ....
.... ur. .... zam. w ....
jest (był) zatrudniony w naszym zakładzie pracy od ....
do .... w tym w okresie od .... do ....
stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace
....
....
....
(określić charakter pracy ściśle wg wykazu działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.II.1983 r. Dz. U. Nr 8, poz. 43
na stanowisku *) .... wymienionym w wykazie ....
dziale .... poz. .... pkt. ....
stanowiącym załącznik nr ...... do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. Urz. MB i PMB nr 3, poz. 6).

Podpis i pieczątka kierownika zakładu pracy lub upoważnionego pracownika

*) W razie zmiany nazwy stanowisk pracy podać przyczyny tej zmiany.

poz. 7.

ZARZĄDZENIE NR 10
MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 10 sierpnia 1983 r.

w sprawie kontroli jakości

Na podstawie § 8, ust. 1 uchwały nr 119 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1979 r. w sprawie organizacji kontroli jakości wyrobów, usług, robót i obiektów budowlanych (MP nr 10, poz. 117) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Dyrektorzy przedsiębiorstw resortu budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych zapewnią skuteczne dzia-

łanie służb kontroli jakości wyrobów oraz robót budowlanych i montażowych, w szczególności poprzez:
1) właściwe zorganizowanie służb kontroli jakości,
2) określenie obowiązków i uprawnień tych służb.

2. Dyrektorzy przedsiębiorstw, w wykonaniu zadań określonych w ust. 1, powinni współdziałać odpowiednio z Instytutem Techniki Budowlanej oraz właściwymi ośrodkami naukowo-badawczymi.

§ 2.

Kontrola jakości, o której mowa w § 1, powinna zapewniać:
1) wytwarzanie wyrobów oraz wykonywanie robót budowlanych i montażowych zgodnie z wymaganiami w zakresie jakości, ustalonymi w normach, przepisach szczególnych i umowach,
2) niedopuszczanie do obrotu towarowego wyrobów, które nie odpowiadają wymaganiom ustalonym w normach, przepisach szczególnych i umowach,
3) sprawdzanie jakości dostarczanych surowców, materiałów, półwyrobów, elementów i wyrobów gotowych,
4) dokonywanie oceny przestrzegania norm, technologii wytwarzania oraz stanu i stosowania aparatury kontrolno-pomiarowej,
5) dokonywanie oceny jakości wyrobów oraz wykonywanych robót i obiektów budowlanych,
6) rzetelność narzędzi pomiarowych i jednolitych miar.

§ 3.

Kontrolą należy objąć wszystkie fazy produkcyjne począwszy od przyjęcia surowców, materiałów, wyrobów z innych jednostek produkcyjnych, jak również prowadzenie robót budowlanych i montażowych, a zwłaszcza robót ulegających zakryciu.

§ 4.

1. Ustala się wytyczne w sprawie zasad działania służb kontroli jakości oraz laboratoriów w przedsiębiorswach resortu budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych, stanowiące załącznik do zarządzenia.
2. Wytyczne, o których mowa w ust. 1, powinny być odpowiednio dostosowane do rodzaju i warunków działania przedsiębiorstwa.
3. Zezwala się na stosowanie w przedsiębiorstwach budownictwa specjalistycznego wytycznych w zakresie kontroli jakości, ustalonych w ramach wyspecjalizowanych organizacji budownictwa przemysłowego, o ile nie są one sprzeczne z ustawą z dnia 8 lutego 1979 r. o jakości wyrobów, robót, usług i obiektów budowlanych (Dz. U. nr 2, poz. 7) oraz wydanymi na jej podstawie przepisami.

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PODSEKRETARZ STANU
inż. Zdzisław Kuhn

Załącznik do zarządzenia Nr 10 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 10 sierpnia 1983 r.

WYTYCZNE

w sprawie zasad działania służb kontroli jakości oraz laboratoriów w przedsiębiorstwach resortu budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych.

I. 1. Działanie służb kontroli jakości w przedsiębiorstwach powinno w szczególności obejmować:
1) w zakresie organizacji kontroli:
a) prowadzenie ewidencji stwierdzonych w czasie kontroli wad w produkowanych wyrobach oraz wykonywanych robotach i obiektach budowlanych,
b) dokonywanie analiz zakresu i przyczyn występowania wad,
c) dokonywanie okresowych ocen poziomu jakości produkcji i wnioskowanie przedsięwzięć dotyczących poprawy jakości,
d) dokonywanie oceny skuteczności oddziaływania na podnoszenie poziomu jakości.
2) w zakresie wykonywania kontroli:
a) prowadzenie kontroli jakości produkowanych i gotowych wyrobów oraz wykonywanych robót i obiektów budowlanych pod względem zgodności z dokumentacją projektową i normami,
b) prowadzenie kontroli jakości stosowanych materiałów i wyrobów na podstawie badań laboratoryjnych i świadectw kontroli jakości,
c) prowadzenie kontroli prawidłowości wykonywanych odbiorów robót i obiektów budowlanych oraz prawidłowości dokumentacji sporządzonej w tym zakresie, przez kierownictwo i nadzór nad robotami budowlanymi,
d) prowadzenie kontroli sporządzanych ocen wstępnych i końcowych, jakości robót i obiektów budowlanych,
e) prowadzenie kontroli prawidłowości składowania materiałów i wyrobów oraz ich transportu wewnątrz zakładowego i na placach budów,
f) współdziałanie z przedstawicielami służb kontroli jakości podwykonawców, uczestniczących w procesie realizacji inwestycji,
g) współdziałanie z kierownictwem budowy (robót) przy rozstrzyganiu wątpliwości dotyczących jakości wyrobów i wykonywanych robót,
h) sprawowanie nadzoru w zakresie:
— prawidłowości wykonywanych przez laboratoria badań, opracowywanych recept i ich wyników oraz właściwego wykorzystania urządzeń i aparatury kontrolno-pomiarowej,
— stosowania przez kierowników budów prawidłowej technologii robót objętych zakresem badań laboratoriów,
— współpracy kierowników budów z laboratoriami w zakresie stosowania recept, pobierania próbek i dostarczania ich laboratoriom,
i) współdziałanie z inspektorami nadzoru inwestorskiego w zakresie jakości wykonywanych robót.

2. Uprawnienia służby kontroli jakości:
1) dokonywanie wpisu w dzienniku budowy lub książce kontroli jakości produkcji, wyników przeprowadzonej kontroli jakości wyrobów, robót i obiektów budowlanych w trybie obowiązujących przepisów,
2) zgłoszenie dyrektorowi przedsiębiorstwa wniosków o wstrzymanie produkcji wyrobów i realizacji robót budowlanych i montażowych w razie ujawnienia wad zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia, a także obniżających wartości użytkowe wyrobu lub obiektu budowlanego,
3) zgłoszenie wniosku o:
a) wstrzymanie lub obniżenie wynagrodzenia zgodnie z przepisami Kodeksu pracy pracownikom, którzy dopuścili się nieprawidłowego wykonywania prac,
b) poddanie weryfikacji pracowników w przypadku stwierdzenia uchybień w zakresie wykonywanej pracy,
c) wyróżnienie pracowników osiągających dobrą jakość,
d) wykonanie dodatkowych prac przez laboratorium w zakresie badań jakościowych.

II. Działalność laboratoriów w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych.

1. W przedsiębiorstwach budowlano-montażowych powinny działać laboratoria zakładowe i polowe.

2. Wnioski w sprawach organizacji laboratoriów zakładowych i polowych przedstawia dyrektorowi przedsiębiorstwa służba kontroli jakości.
3. Służba kontroli jakości sprawuje nadzór nad laboratoriami zakładowymi i polowymi, ustala ich zakres działania, usytuowanie oraz wyposażenie i obsadę.
4. Laboratoria zakładowe prowadzą odpowiednie badania dla potrzeb przedsiębiorstwa.
5. Laboratoria zakładowe nadzorują działalność laboratoriów polowych określając zakres przeprowadzanych przez nie badań i obszar działania.
6. Jeżeli laboratoria zakładowe nie mogą przeprowadzić określonych badań we własnym zakresie, przeprowadzenie takich badań powinno być zlecane właściwym ośrodkom badawczo-rozwojowym.
7. Laboratoria w przedsiębiorstwach produkcyjnych prefabrykowane elementy budowlane, mogą być podporządkowane służbom technologicznym. Laboratoria te powinny ściśle współpracować ze służbą kontroli jakości.
8. Zakres działania laboratoriów zakładowych:
   1) wystawianie zaświadczeń jakości wyrobów i elementów (atestów), produkowanych w danym przedsiębiorstwie przy współpracy służby kontroli jakości,
   2) wystawianie wniosków o zlecenie ośrodkom badawczo-rozwojowym lub badawczo-projektowym, Instytutowi Techniki Budowlanej lub instytucjom naukowym tych badań, których we własnym zakresie nie mogą przeprowadzić,
   3) opracowywanie merytorycznych danych o poziomie jakości produkcji przedsiębiorstwa,
   4) prowadzenie badań stężeń substancji szkodliwych w postaci par, pyłów, gazów,
   5) prowadzenie badań stopnia toksyczności materiałów używanych do wykonywania robót,
   6) ponadto zadania określone w pkt 9.
9. Zakres działania laboratoriów polowych:
   1) prowadzenie badań odbieranych na budowie materiałów i surowców,
   2) prowadzenie badań gotowych wyrobów i elementów,
   3) ustalanie proporcji składników do produkcji betonów i zapraw (recept roboczych),
   4) sprawowanie czynności kontrolnych w zakresie ustalonym przez służby kotnroli jakości,
   5) sprawdzanie zaświadczeń o jakości (atestów) każdej partii dostarczanych materiałów, wyrobów i elementów z wymaganiami norm i świadectw ITB o dopuszczeniu do powszechnego stosowania,
   6) powiadamianie służb kontroli jakości przedsiębiorstwa o stwierdzonych wadach i usterkach kontrolowanych materiałów i wyrobów,
   7) sporządzanie dokumentów stanowiących podstawę do reklamacji wadliwych materiałów, wyrobów i elementów,
   8) udział w komisjach powoływanych przez służbę kontroli jakości w sprawie materiałów i wyrobów niezgodnych z normami i przepisami.

III. Działalność laboratoriów w przedsiębiorstwach przemysłu materiałów budowlanych.

1. W przedsiębiorstwach przemysłu materiałów budowlanych powinny działać zakładowe laboratoria analityczno-kontrolne i badawcze, zwane dalej zakładowymi laboratoriami.
2. Zakładowe laboratoria prowadzą:
   1) laboratoria analityczno-kontrolne — badania analityczno-kontrolne surowców, materiałów, półfabrykatów oraz gotowych wyrobów,
   2) laboratoria badawcze — prace badawcze nad opanowaniem nowych i usprawnieniem istniejących technologii produkcji oraz badania chemiczne i fizyczne surowców, materiałów i gotowych wyrobów.
3. Zakładowe laboratoria oprócz zadań wymienionych w pkt 2 powinny ponadto:
   1) ściśle współpracować z komórkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa, a w szczególności z komórką technologiczną i służbą kontroli jakości w zakresie usuwania braków produkcyjnych i poprawy jakości produkowanych wyrobów,
   2) informować właściwe komórki organizacyjne przedsiębiorstwa o uchybieniach w jakości badanych surowców, materiałów i gotowych wyrobów,
   3) ustalać recepty na produkowane wyroby przy współpracy głównego technologa,
   4) współdziałać przy wprowadzaniu do produkcji nowych asortymentów wyrobów według wytycznych i pod nadzorem ośrodków badawczo-rozwojowych,
   5) współdziałać przy rozwiązywaniu zagadnień związanych z wprowadzeniem nowej aparatury kontrolno-pomiarowej,
   6) prowadzić ewidencję wyników badań,
   7) wystawiać świadectwa jakości wyrobów przy współpracy służby kontroli jakości,
   8) współdziałać przy ustalaniu normatywów zużycia materiałów i surowców,
   9) prowadzić instruktaż i szkolenie pracowników przedsiębiorstwa,
   10) współpracować z branżową jednostką zaplecza naukowo-badawczego w zakresie postępu technicznego, mechanizacji i automatyzacji procesów produkcyjnych,
   11) badać toksyczność substancji chemicznych używanych do produkcji,
   12) prowadzić na zlecenie służby bezpieczeństwa i higieny pracy badania stężeń substancji szkodliwych w postaci par, pyłów, gazów itp.,
   13) udzielać informacji z zakresu zagadnień technicznych i ekonomicznych, stosownie do właściwości.

poz. 8.

ZARZĄDZENIE NR 12 MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 23 września 1983 r.

w sprawie szkolenia i kwalifikacji maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

KA-3/WO/83

Na podstawie § 1 uchwały nr 11 Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 1969 r. w sprawie szkolenia maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych (Monitor Polski nr 3, poz. 22) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Obsługa ciężkiej maszyny budowlanej lub drogowej może być powierzona tylko maszyniście posiadającemu uprawnienia, określone zarządzeniem.

§ 2.

1. Maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych, zwanych dalej „maszynistami”, zalicza się do klas: III, II, I.
2. Uprawnienia maszynistów według klas w zależności od rodzajów i wielkości maszyn określa załącznik nr 1 do zarządzenia.
3. Upoważnia się Dyrektora Instytutu Mechanizacji Budownictwa do aktualizowania załącznika, o którym mowa w ust. 2, w związku z wprowadzeniem do użytku nowych rodzajów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.
4. Wzór uprawnienia maszynisty stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 3.

1. Uprawnienia maszynisty klasy III mogą otrzymać absolwenci:

1) zasadniczych szkół zawodowych w zawodzie mechanik maszyn budowlanych, po odbytej co najmniej 3 miesięcznej praktycznej nauki obsługi ciężkich maszyn budowlanych określonego rodzaju,
2) zasadniczych i średnich szkół zawodowych w zawodach o kierunkach pokrewnych z rodzajami maszyn wymienionych w załączniku nr 1 do zarządzenia, po odbyciu co najmniej 3 miesięcznej praktycznej nauki obsługi maszyn określonego rodzaju i po ukończeniu szkolenia kursowego, o którym mowa w § 6 ust 3,
3) szkół zawodowych w zawodach nie wymienionych w pkt. 1 i 2 lub średnich szkół ogólnokształcących, po przepracowaniu co najmniej 6 miesięcy w charakterze pomocnika maszynisty i po ukończeniu szkolenia kursowego, o którym mowa w § 6 ust. 3,
4) szkół podstawowych po przepracowaniu co najmniej 10 miesięcy w charakterze pomocnika maszynisty i po ukończeniu szkolenia kursowego, o którym mowa w § 6 ust. 3,

którzy zdadzą egzamin przed Komisją Egzaminacyjno-Kwalifikacyjną.

2. Uprawnienia maszynisty klasy II mogą otrzymać maszyniści posiadający uprawnienia klasy III, jeżeli przepracowali w swoim zawodzie co najmniej 2 lata od czasu uzyskania klasy III i ukończyli kurs, o którym mowa w § 6 ust. 4 oraz zdali egzamin przed Komisją Egzaminacyjno-Kwalifikacyjną.
Do obsługi maszyn budowlanych samojezdnych kołowych oraz wszelkich rodzajów żurawi wymagane jest, aby kandydat posiadał ukończoną szkołę ponadpodstawową.
3. Uprawnienia maszynisty klasy I mogą otrzymać maszyniści posiadający uprawnienia klasy II, jeżeli przepracowali w swoim zawodzie co najmniej 3 lata od czasu uzyskania klasy II i posiadają ukończoną szkołę ponadpodstawową oraz zdali egzamin przed Komisją Egzaminacyjno-Kwalifikacyjną.
4. Uprawnienia maszynisty mogą otrzymać, po zdaniu egzaminu przed Komisją Egzaminacyjno-Kwalifikacyjną, pracownicy inżynieryjni zatrudnieni bezpośrednio przy produkcji, naprawach, próbach i badaniach maszyn budowlanych i drogowych.

§ 4.

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjno-Kwalifikacyjnej może w uzasadnionych przypadkach zezwolić na przystąpienie do egzaminu maszyniście nie spełniającemu wymogów w zakresie stażu pracy i wykształcenia, o których mowa w § 3.

§ 5.

1. Warunkiem ubiegania się o uprawnienia maszynisty jest ukończenie 18 lat.
2. Do obsługi samojezdnych maszyn budowlanych i drogowych poruszających się po drogach publicznych wymagane jest, poza warunkiem o którym mowa w ust. 1, posiadanie prawa jazdy zgodnie z przepisami Kodeksu drogowego.
3. Warunkiem przyjęcia na szkolenie kursowe, o którym mowa w § 6 i dopuszczenie do egzaminu jest przedłożenie skierowania wystawionego przez zakład zatrudniający, według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia oraz przedłożenie wyników badań psychotechnicznych i aktualnego zaświadczenia lekarskiego o zdolności wykonywania zawodu maszynisty określonej grupy maszyn.

§ 6.

1. Przedsiębiorstwa, które użytkują ciężkie maszyny budowlane i drogowe, powinny stosownie do swoich potrzeb zapewnić warunki umożliwiające uzyskiwanie przez pracowników kwalifikacji w zawodzie maszynisty.
2. Szkolenie kursowe dla kandydatów na maszynistów należy organizować w oparciu o jednolite programy nauczania zatwierdzone przez Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu materiałów Budowlanych.
3. Szkolenie kursowe, o którym mowa w ust. 1 organizowane jest w ośrodkach centralnego szkolenia maszynistów, zwanych dalej „OCSM”, w ośrodkach szkolenia zawodowego resortu budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych oraz w ośrodkach innych resortów, uprawnionych przez Dyrektora Instytutu Mechanizacji Budownictwa do szkolenia maszynistów.
Na tych samych zasadach może być prowadzone szkolenie kursowe przez przedsiębiorstwa, które zapewnią odpowiednie warunki realizacji programu nauczania.
4. Kursy podwyższania kwalifikacji zawodowych z klasy III na klasę II oraz kursy związane z uzyskaniem drugiej specjalności, powinny być prowadzone przez zakłady pracy na podstawie ramowych programów nauczania ustalonych przez Instytut Mechanizacji Budownictwa oraz udzielonego przez ten Instytut uprawnienia.

§ 7.

1. Maszyniście powinien być przydzielony do pomocy pracownik w przypadku przewidzianym instrukcją o eksploatacji maszyn wydaną przez producenta lub wyjątkowo w przypadku uzasadnionym specyfiką robót (np. melioracji, pracy ciągłej w odległym terenie i inne).
2. Maszyniście może być przydzielony pomocnik w celu szkoleniowym.

§ 8.

1. Instytut Mechanizacji Budownictwa koordynuje szkolenie i doskonalenie zawodowe maszynistów.
2. Do zadań Instytutu Mechanizacji Budownictwa należy w szczególności:
   1) bilansowanie zapotrzebowania na maszynistów i planowanie szkolenia,
   2) organizowanie szkolenia kursowego maszynistów w OCSM dla potrzeb resortu budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych oraz innych resortów,
   3) prowadzenie nadzoru i ewidencji kursów maszynistów organizowanych w OCSM i innych ośrodkach szkolenia zawodowego,
   4) opracowywanie planów i programów nauczania dla kursowego szkolenia maszynistów,
   5) opracowywanie poradników zawodowych dla maszynistów,
   6) wyposażenie OCSM w nowoczesne ciężkie maszyny budowlane,
   7) organizowanie kontroli w zakresie posiadania przez maszynistów odpowiednich uprawnień do obsługi maszyn.

§ 9.

1. Komisja Egzaminacyjno-Kwalifikacyjna, zwana dalej „Komisją”, działa przy Instytucie Mechanizacji Budownictwa.
2. W skład Komisji wchodzą:
   1) przewodniczący — powołany przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych na wniosek Dyrektora Instytutu Mechanizacji Budownictwa,
   2) członkowie zgłoszeni przez Ministerstwa:
      — Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych,
      — Administracji i Gospodarki Przestrzennej,
      — Komunikacji,
      — Górnictwa i Energetyki,
      — Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
      — Obrony Narodowej.
3. Obsługę biurową Komisji zapewni Instytut Mechanizacji Budownictwa.
4. Do zadań Komisji należy:
   1) egzaminowanie i kwalifikowanie maszynistów do odpowiednich klas,
   2) wydawanie uprawnień maszynistom,
   3) pozbawianie maszynistów uprawnień,
   4) decydowanie o wymianie uprawnień uzyskanych przez maszynistów w krajach socjalistycznych,
   5) opracowywanie wymagań i kryteriów egzaminacyjnych.

5. Za udział w posiedzeniu Komisji odbytym w godzinach pozasłużbowych przysługuje wynagrodzenie zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami w sprawie zasad wynagradzania za udział w posiedzeniach komisji resortowych.

§ 10.

1. Zasady i tryb egzaminowania oraz kwalifikowania maszynistów określa instrukcja, stanowiąca załącznik nr 4 do zarządzenia.
2. Komisja przeprowadza egzaminy maszynistów w zespołach egzaminacyjno-kwalifikacyjnych.
3. Przewodniczący Komisji powołuje zespoły egzaminacyjno-kwalifikacyjne spośród członków Komisji oraz wyznacza przewodniczących zespołów.
4. Członkowie zespołów egzaminacyjno-kwalifikacyjnych powinni posiadać wyższe wykształcenie techniczne (inżynier mechanik) oraz co najmniej 6 lat stażu pracy przy eksploatacji i naprawach maszyn budowlanych i drogowych.
5. Przewodniczący zespołu może w wyjątkowych przypadkach powołać do składu zespołu osobę nie wchodzącą w skład Komisji.
6. Przewodniczący Komisji może uczestniczyć w pracach zespołów egzaminacyjno-kwalifikacyjnych jako przewodniczący zespołu.

§ 11.

1. W skład zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego wchodzą:
   1) przewodniczący,
   2) 4 członków zespołu,
   3) sekretarz zespołu.
2. Za udział w pracach zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego przysługuje wynagrodzenie w wysokości stawek ustalonych przez Ministra Oświaty i Wychowania za udział w pracach zespołu egzaminacyjnego przyznającego robotnikom tytuły kwalifikacyjne.
   Członkom zespołu egzaminującym kandydatów na maszynistów:
   1) klasy III — przysługuje wynagrodzenie według stawek jak za egzamin na tytuł robotnika wykwalifikowanego,
   2) klasy II i klasy I — przysługuje wynagrodzenie według stawek jak za egzamin na tytuł mistrza w zawodzie.

§ 12.

1. Instytut Mechanizacji Budownictwa prowadzi Centralny Rejest Maszynistów.
2. Do zadań Centralnego Rejestru Maszynistów należy:
   1) przyjmowanie i przechowywanie akt po przeprowadzeniu egzaminów,
   2) prowadzenie rejestru wydanych maszynistom uprawnień,
   3) przyjmowanie wniosków o wymianę zniszczonego, uszkodzonego lub zagubionego uprawnienia,
   4) sporządzanie list płac członków Komisji i dokonywanie wypłat.

§ 13.

Wydatki związane z koordynacją szkolenia i doskonalenia zawodowego maszynistów, działalnością Komisji i prowadzeniem Centralnego Rejestru Maszynistów stanowią koszty Instytutu Mechanizacji Budownictwa.

§ 14.

1. Zakłady pracy składają wnioski o przeprowadzenie egzaminów osób ubiegających się o uprawnienia:
   1) maszynistów klasy III i klasy II — do ośrodków lub zakładów pracy szkolących maszynistów,
   2) maszynisty klasy I — do przewodniczącego Komisji lub wskazanego zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego.
2. Egzaminy prowadzone są według terminarza ustalonego przez przewodniczącego Komisji.
3. Zakład pracy, w którym Komisja przeprowadza egzaminy, powinien zapewnić odpowiednie warunki do przeprowadzenia egzaminów.

§ 15.

1. Kandydat ubiegający się o uzyskanie uprawnienia w określonej klasie do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych wnosi opłatę za egzamin w wysokości ustalonej przez Ministra Oświaty i Wychowania dla kandydata ubiegającego się o tytuł kwalifikacyjny w określonym zawodzie:
   1) w zakresie uprawnień klasy III kandydat wnosi opłatę w wysokości ustalonej dla ubiegającego się o tytuł robotnika wykwalifikowanego,
   2) w zakresie uprawnień klasy II i klasy I kandydat wnosi opłatę w wysokości ustalonej dla ubiegającego się o tytuł mistrza w zawodzie.
2. Opłata za wymianę zniszczonego lub uszkodzonego uprawnienia oraz za wydanie duplikatu uprawnienia zagubionego wynosi 50% opłaty za egzamin.
3. Kandydaci odbywający zasadniczą służbę wojskową wnoszą opłatę za egzamin w wysokości ustalonej przez Ministra Oświaty i Wychowania dla kandydatów ubiegających się o tytuł kwalifikacyjny w określonym zawodzie.
4. Opłaty, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 przekazuje się na wskazane kandydatowi w zawiadomieniu konto bankowe Instytutu Mechanizacji Budownictwa.
5. Przystępujący do egzaminu, obowiązany jest przedłożyć przewodniczącemu zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego dowód uiszczenia opłaty egzaminacyjnej.

§ 16.

Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz z odpłatnego dostarczania programów nauczania i innych materiałów związanych z kursowym szkoleniem maszynistów, stanowią dochody Instytutu Mechanizacji Budownictwa.

§ 17.

1. Komisja pozbawia maszynistę uprawnienia na czas określony w przypadkach:
   1) dokonania uzupełnień, skreśleń i zmian w uprawnieniu maszynisty przez osoby nieuprawnione,
   2) spowodowanie awarii maszyny, jeżeli komisja powołana do ustalenia przyczyn i skutków awarii stwierdzi winę maszynisty,
   3) otrzymania trzykrotnego upomnienia na piśmie w okresie 2 lat za niewłaściwą obsługę i brak konserwacji maszyny,
   4) stwierdzenie przez organa kontrolne niszczenia maszyn, marnotrawstwa paliwa i smarów, obsługiwania maszyn w stanie wskazującym na spożycie alkoholu, spowodowania wypadku lub uszkodzeń itp.
2. Wnioski o pozbawienie maszynisty uprawnień składają do Komisji w przypadku przewidzianym:
   1) w ust. 1 pkt 1 — zakład pracy, organ kontrolny lub przewodniczący zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego,
   2) w ust. 1 pkt 2 — zakład pracy, załączając równocześnie protokół awarii,
   3) w ust. 1 pkt 3 — zakład pracy, załączając odpisy upomnień,
   4) w ust. 1 pkt 4 — organa kontrolne, załączając protokół.
3. Do wniosków, o których mowa w ust. 2 należy dołączyć uprawnienia maszynisty.
4. Maszynista pozbawiony uprawnienia może starać się o ponowne dopuszczenie do egzaminu po upływie okresu cofnięcia uprawnień.

§ 18.

Zarządzenie nie dotyczy maszynistów zatrudnionych przy maszynach eksploatowanych na kolejach użytku publicznego i maszynistów parowozów oraz spalinowych i elektrycznych pojazdów trakcyjnych, zatrudnionych na kolejach użytku publicznego.

§ 19.

Uprawnienia wydane przed wejściem w życie zarządzenia zachowują ważność.

§ 20.

Traci moc zarządzenie nr 41 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 14 października 1974 r. w sprawie szkolenia i kwalifikacji maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych (Dziennik Budownictwa nr 8, poz. 25).

§ 21.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1984 roku.

MINISTER
mgr Stanisław Kukuryka

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 12 Ministra Budownictwa i Przemysłu Bateriałów Budowlanych z dnia 23 września 1983 r.

UPRAWNIENIA MASZYNISTÓW WEDŁUG KLAS W ZALEŻNOŚCI OD RODZAJÓW I WIELKOŚCI MASZYN

GRUPA I. Maszyny do robót ziemnych

Lp.	Nazwa maszyny	Jednostka charakteryzująca	Klasy maszynistów		
			III	II	I
1	2	3	4	5	6
1.	Koparki jednonaczyniowe	pojemność naczynia m³	do 0,8	do 1,2	powyżej 1,2
2.	Koparki wielonaczyniowe	wydajność m³/h	do 50	do 100	do 500 *)
3.	Koparki drenarskie	moc silnika kW	do 75	do 200	powyżej 200
4.	Pogłębiarki jednonaczyniowe	pojemność naczynia m³	do 0,8	do 1,2	powyżej 1,2
5.	Pogłębiarki wielonaczyniowe	wydajność m³/h	do 15	do 30	powyżej 30
6.	Pogłębiarki i odmularki do czyszczenia rowów melioracyjnych	rodzaj	na ciągnikach	pływające	wszystkie typy w danej specjalności
7.	Spycharki i ciągniki	moc silnika kW	do 110	do 200	powyżej 200
8.	Zgarniarki	pojemność skrzyni m³	do 10	do 16	powyżej 16
9.	Równiarki	moc silnika kW	do 90	do 200	powyżej 200
10.	Ładowarki jednonaczyniowe	pojemność naczynia m³	do 2,5	do 5,0	powyżej 5,0

*) Koparki wielonaczyniowe o wydajności powyżej 500 m³/h wyłączono z wykazu i podporządkowano Ministerstwu Górnictwa i Energetyki.

GRUPA II. Maszyny do transportu pionowego

Lp.	Nazwa maszyny	Jednostka charakteryzująca	Klasy maszynistów		
			III	II	I
1	2	3	4	5	6
1.	Żurawie samojezdne kołowe	masa udźwigu t	do 16	do 30	powyżej 30
2.	Żurawie samojezdne gąsienicowe	masa udźwigu t	do 15	do 30	powyżej 30
3.	Żurawie wieżowe	moment roboczy t.m	do 110	do 200	powyżej 200
4.	Żurawie kolejowe	masa udźwigu t	do 25	do 50	powyżej 50
5.	Żurawie stałe (montażowe)	masa udźwigu t	do 15	do 25	powyżej 25
6.	Żurawie do układania nawierzchni kolejowych	masa udźwigu t	do 20	do 40	powyżej 40
7.	Suwnice montażowe	masa udźwigu t	do 25	do 50	powyżej 50

GRUPA III. Maszyny do transportu poziomego

Lp.	Nazwa maszyny	Jednostka charakteryzująca	Klasy maszynistów		
			III	II	I
1	2	3	4	5	6
1.	Lokomotywy normalnotorowe	moc silnika kW	do 55	do 110	powyżej 110
2.	Lokomotywki wąskotorowe	moc silnika kW	do 37	powyżej 37	—
3.	Parowozy wąskotorowe	moc silnika kW	do 55	powyżej 55	—

GRUPA IV. Maszyny do robót drogowych

Lp.	Nazwa maszyny	Jednostka charakteryzująca	Klasy maszynistów		
			III	II	I
1	2	3	4	5	6
1.	Walce drogowe	masa walca t	do 18	powyżej 18	—
2.	Zespoły maszyn do produkcji mas bitumicznych	wydajność m^3/h	do 30	do 100	powyżej 100
3.	Zespoły maszyn do rozściełania mas bitumicznych	wydajność m^3/h	do 50	do 100	powyżej 100
4.	Skrapiarki do nawierzchni bitumicznych	pojemność zbiornika m^3	do 7	powyżej 7	—
5.	Zespoły maszyn do produkcji mas betonowych	wydajność m^3/h	do 40	do 60	powyżej 60
6.	Zespoły maszyn do rozściełania mas betonowych	wydajność m^3/h	do 30	powyżej 30	—
7.	Maszyny do produkcji, sortowania i uszlachetniania kruszyw	wydajność m^3/h	do 30	powyżej 30	—
8.	Maszyny do stabilizacji gruntów	rodzaj napędu	ciągnione	samojezdne	—
9.	Remontery nawierzchni	rodzaj napędu	doczepne	samojezdne	—
10.	Ścinarki poboczy	rodzaj napędu	doczepne	samojezdne	—
11.	Odśnieżarki mechaniczne	moc silnika kW	do 120	do 200	powyżej 200

GRUPA V. Maszyny do robót torowych

Lp.	Nazwa maszyny	Jednostka charakteryzująca	Klasy maszynistów		
			III	II	I
1	2	3	4	5	6
1.	Mechaniczne podbijarki torów	napęd roboczy	mechaniczny	mechaniczny i hydrauliczny	—
2.	Oczyszczarki podsypki torowej	wydajność m^3/h	do 50	powyżej 50	—
3.	Zgarniarki i profilarki tłucznia	napęd roboczy	mechaniczny	mechaniczny i hydrauliczny	wszystkie w danej specjalności
4.	Zagęszczarki tłucznia	napęd roboczy	hydrauliczny	wszystkie w danej specjalności	—
5.	Nasuwarki torów	napęd roboczy	hydrauliczny	wszystkie w danej specjalności	—
6.	Profilarki podtorza	napęd roboczy	hydrauliczny	wszystkie w danej specjalności	—
7.	Agregaty sterowania elektronicznego do budowy i kontroli nawierzchni torowych	napęd roboczy	hydrauliczny	mechaniczny hydrauliczny i elektryczny	wszystkie w danej specjalności

GRUPA VI. Maszyny różne

Lp.	Nazwa maszyny	Jednostka charakteryzująca	Klasy maszynistów		
			III	II	I
1	2	3	4	5	6
1.	Sprężarki przewoźne	wydajność w m^3/min.	do 10	do 25	powyżej 25
2.	Elektrownie polowe	moc w kVA	do 125	do 250	powyżej 250
3.	Kafary	masa bijaka t	do 3,5	do 6,0	powyżej 6,0
4.	Maszyny do oczyszczania i izolacji rurociągów	rodzaj	—	wszystkie typy	—
5.	Świdroustawiacze słupów	rodzaj	wszystkie typy	—	—

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 12 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 23 wrześni 1983 r.

UPRAWNIENIA MASZYNISTY CIĘŻKICH MASZYN BUDOWLANYCH I DROGOWYCH

str. 1

MINISTERSTWO
BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU
MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

KOMISJA
EGZAMINACYJNO-KWALIFIKACYJNA
DLA MASZYNISTÓW
CIĘŻKICH MASZYN BUDOWLANYCH
I DROGOWYCH

....
nr personalny

....
nazwisko

....
imię imię ojca

....
data urodzenia

....
miejsce urodzenia

str. 3

UPRAWNIENIA
MASZYNISTY CIĘŻKICH MASZYN
BUDOWLANYCH I DROGOWYCH

NADANE NA PODSTAWIE

Zarządzenia nr 12 z dnia 23 września 1983 r. Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w sprawie szkolenia i kwalifikacji maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych (Dz. Urz. MB i PMB nr 3, poz. 8)

Uprawnienia ważne łącznie z dowodem osobistym

str. 2

Decyzją Komisji Egzaminacyjno-Kwalifikacyjnej przyznano Obywatelowi(ce), prawo do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych

....
....
....
rodzaj maszyn

....
wielkość

....
klasa (słownie) nr uprawnienia

Pieczęć sucha ....
Przewodniczący Komisji

Warszawa, dnia ....
data uzyskania uprawnienia

....
....
....
rodzaj maszyn

....
wielkość

....
klasa (słownie) nr uprawnienia

....
Przewodniczący Komisji

Warszawa, dnia ....

str. 4

rodzaj maszyn

wielkość

klasa (słownie) nr uprawnienia

Przewodniczący Komisji

Warszawa, dnia

rodzaj maszyn

wielkość

klasa (słownie) nr uprawnienia

Przewodniczący Komisji

Warszawa, dnia

str. 5

rodzaj maszyn

wielkość

klasa (słownie) nr uprawnienia

Przewodniczący Komisji

Warszawa, dnia

rodzaj maszyn

wielkość

klasa (słownie) nr uprawnienia

Przewodniczący Komisji

Warszawa, dnia

str. 6

UWAGI I UPOMNIENIA

DRUK ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA

str. 7

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia nr 12 Ministra Budownictwa i PMB z dnia 23 września 1983 r.

Do Komisji Egzaminacyjno-Kwalifikacyjnej Maszynistów Ciężkich Maszyn Budowlanych i Drogowych

pieczęć zakładu pracy z numerem statystycznym

Numer personalny

1. B 2. CK

WNIOSEK O PRZEPROWADZENIE EGZAMINU I ZAKWALIFIKOWANIE MASZYNISTY CIĘŻKICH MASZYN BUDOWLANYCH I DROGOWYCH

3. Nazwisko

4 Imię

5. Imię ojca

6. Data urodzenia

dzień miesiąc rok

7. Miejsce urodzenia

Numer i seria dowodu osobistego ....

Adres kandydata ....

II. KWALIFIKACJE ZAWODOWE

a) Wykształcenie .... ukończona szkoła ....

b) Ukończony kurs ....

c) Prawo jazdy kat. .... nr .... wydane przez ....

III. PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ — AKTUALNE MIEJSCE PRACY			
od — do dzień, m-c, rok	w charakterze	na maszynie (podać typ)	.... nazwa zakładu pracy .... ulica .... kod miejscowość ....

W ostatnich trzech miesiącach pracował(a) na maszynie marki ....

typu ....

Opinia zakładu pracy ....

....

Prosimy o poddanie wyżej wymienionego(ej) egzaminowi — wydanie mu (jej) uprawnienia klasy ....

.... typ maszyny ....

.................., dnia .... 198...... r.

Wyrażam zgodę Główny Mechanik Dyrektor

.... podpis kandydata .... pieczęć i podpis .... pieczęć i podpis

Uwaga: Do wniosku należy dołączyć:

1). Świadectwo ukończenia szkoły (oryginał do wglądu)
2). Zaświadczenie ukończenia kursu maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych (oryginał)
3). Posiadane uprawnienia lub legitymację maszynisty, dot. kl. II i I.
4). Zaświadczenie lekarskie.
5). Prawo jazdy (do wglądu).

ARKUSZ OCEN

Wystawiony przez zespół egzaminacyjno-kwalifikacyjny

8. C

PODSTAWA PRZYSTĄPIENIA DO EGZAMINU**

9.

Egzamin bezpośrednio po kursie	1
Egzamin weryfikujący kwalifikacje po cofnięciu uprawnienia	2
Egzamin weryfikujący kwalifikacje z innych powodów	3

____

____

____

WYKSZTAŁCENIE**

10.

podstawowe	P
zawodowe	Z
średnie	S
wyższe	W

I DS**

11. |_|_|_|_|_|_|

OPIS UPRAWNIENIA

Rodzaj maszyny ______________________________ 12. |_|_|_|

Maksymalne parametry ______________________________

Klasa** ______________________________

13.

pierwsza	1
druga	2
trzecia	3

Ocena z egzaminu praktycznego: ______________________________

Ocena z egzaminu teoretycznego: ______________________________

1. Maszynoznawstwo ______________________________
2. Technologia robót ______________________________
3. Gospodarka i eksploatacja maszyn ______________________________
4. Silniki spalinowe ______________________________
5. Napędy i urządzenia elektryczne ______________________________
6. Napędy hydrauliczne ______________________________
7. Bezpieczeństwo i higiena pracy ______________________________
8. Organizacja budowy (wybrane zagadnienia) ______________________________
9. Prawo budowlane (wybrane zagadnienia) ______________________________
10. Zasady kierowania zespołem roboczym (wybrane zagadnienia) ______________________________
11. ______________________________
12. ______________________________

Ogólna ocena**: ______________________________

14.

niedostateczny	2
dostateczny	3
dobry	4
bardzo dobry	

Decyzją zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego w dniu ______________________________

(nie) przyznano uprawnienie ______________________________

oraz wpisano do protokołu nr 15. |_|_|_|_|_| pod pozycją nr 16. |_|_|

Członkowie zespołu:

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________

____
Przewodniczący zespołu

______________________________, dn. ______________________________ 19____ r.

*) Wypełnia Centralny Rejestr Maszynistów.
**) Właściwą pozycję zaznaczyć krzyżykiem.
***) Identyfikator statystyczny wg REGON (wypełnia Centralny Rejestr Maszynistów).

Załącznik Nr 4 do zarządzenia nr 12 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 23 września 1983 r.

INSTRUKCJA
w sprawie zasad i trybu egzaminowania oraz kwalifikowania maszynisów.

1. Komisja działa poprzez zespoły egzaminacyjno-kwalifikacyjne.
2. Do zadań przewodniczącego Komisji należy:
   1) ustalanie imiennych składów zespołów egzaminacyjno-kwalifikacyjnych,
   2) ustalanie terminów egzaminów,
   3) sprawowanie nadzoru nad pracą zespołów egzaminacyjno-kwalifikacyjnych,
   4) składanie Ministerstwu Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych rocznego sprawozdania z pracy Komisji do dnia 31 stycznia następnego roku.
3. Przewodniczący Komisji prowadzi posiedzenia w przypadkach:
   1) rozpatrywania wniosków o pozbawienie uprawnień maszynisty oraz wymiany uprawnień uzyskanych przez maszynistę w krajach socjalistycznych,
   2) uchwalania regulaminu pracy zespołów egzaminacyjno-kwalifikacyjnych,
   3) prowadzenie analizy porównawczej wyników szkolenia kursowego w ośrodkach,
   4) zatwierdzania sprawozdania rocznego z pracy Komisji.
4. Do zadań przewodniczącego zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego należy kierowanie całokształtem prac zespołu, a w szczególności:
   1) sprawdzanie dokumentów stanowiących załączniki do wniosku egzaminacyjnego,
   2) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem egzaminu,
   3) ustalanie sposobu egzaminowania,
   4) wręczanie maszynistom uprawnień.
5. Do zadań sekretarza zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego należy:
   1) przygotowywanie zgłoszonych wniosków, dotyczących egzaminów,
   2) wypisywanie uprawnień maszynistom,
   3) przekazywanie uporządkowanych akt do Centralnego Rejestru Maszynistów.
6. Podstawę do przeprowadzenia egzaminu stanowi wniosek zakładu pracy sporządzony według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia.
7. Egzamin na uprawnienie maszynisty klasy III składa się z dwóch części: egzaminu praktycznego i egzaminu teoretycznego.
8. Egzamin praktyczny powinien być przeprowadzany na poligonie szkoleniowym lub placu budowy pod nadzorem członka zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego i w obecności instruktora praktycznej nauki zawodu.
9. Przy ocenie egzaminu praktycznego należy wziąć pod uwagę w szczególności:
   1) umiejętność posługiwania się w sposób racjoanlny określonymi maszynami danej grupy,
   2) umiejętność pracy maszynami z zachowaniem przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy,
   3) umiejętność wykonywania pracy według ustalonych procesów technologicznych,
   4) umiejętność prawidłowego organizowania stanowiska pracy,
   5) zachowanie prawidłowej postawy przy pracy,
   6) umiejętność wykonywania wszystkich czynności obsługi technicznej, codziennej, okresowej, magazynowej i transportowej.
10. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu teoretycznego jest uzyskanie co najmniej dostatecznej oceny z egzaminu praktycznego.
11. Egzamin teoretyczny na uprawnienia maszynisty klasy III obejmuje następujące zagadnienia:
    1) maszynoznawstwo,
    2) technologia robót,
    3) gospodarka i eksploatacja maszyn,
    4) silniki spalinowe,
    5) napędy i urządzenia elektryczne,
    6) napędy hydrauliczne,
    7) bezpieczeństwo i higiena pracy.
12. Egzamin na uprawnienia maszynisty klasy II obejmuje, oprócz zagadnień wymienionych w ust. 11, teoretyczne sprawdzenie wiadomości z zakresu budowy, obsługi i eksploatacji maszyn, na które zdający ubiega się o uprawnienie.
13. Egzamin na uprawnienia maszynisty klasy I obejmuje zagadnienia wymienione w ust. 11 i 12, a ponadto wybrane zagadnienia z organizacji budowy, prawa budowlanego i zasad kierowania zespołem roboczym.
14. Egzamin ze wszystkich zagadnień powinien być przeprowadzony co najmniej przed dwoma członkami zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego w ciągu jednego dnia.
15. Oceny każdego egzaminowanego uwidacznia zespół egzaminacyjno-kwalifikacyjny we wniosku egzaminacyjnym, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia.
16. Obowiązuje następująca skala ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.
17. Każdorazowo z posiedzenia zespołu egzaminacyjno-kwalifikacyjnego sporządza się protokół (według wzoru ustalonego przez Przewodniczącego Komisji).
18. Kandydat, który otrzymał na egzaminie teoretycznym jedną ocenę niedostateczną może składać egzamin poprawkowy z przedmiotu, z którego otrzymał tę ocenę, w okresie do 3 miesięcy od dnia egzaminu.
19. Kandydat, który otrzymał na egzaminie praktycznym ocenę niedostateczną lub na egzaminie teoretycznym ocenę niedostateczną z dwóch lub więcej przedmiotów, nie zdał egzaminu. W tym przypadku ma on prawo w ciągu jednego roku, nie wcześniej niż przed upływem 3 miesięcy od dnia egzaminu, przystąpić ponownie do egzaminu. Po upływie roku kandydat musi powtórzyć szkolenie kursowe.
20. Liczba egzaminowanych maszynistów przez jeden zespół egzaminacyjno-kwalifikacyjny w ciągu jednego dnia nie może wynosić więcej niż 40 osób.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumeratę na kraj przyjmują oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch" oraz urzędy pocztowe i doręczyciele

— do 10 listopada na cały rok następny,

— w każdym czasie w ciągu danego roku bieżącego z realizacją wstecz od numeru 1 wydanego na ten rok.

Cena prenumeraty rocznej zł 96.—

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje i organizacje społeczno-polityczne składają zamówienia w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch".

Zakłady pracy i instytucje w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW oraz prenumeratorzy indywidualni zamawiają prenumeratę w urzędach pocztowych lub u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 50% droższa od prenumeraty krajowej przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw. ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie, nr 1153-201045-139-11.

Sprzedaż egzemplarzy archiwalnych, prowadzi RSW „Prasa-Książka-Ruch", Dział Prasy Archiwalnej, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa.

Redakcja
MINISTERSTWO BUDOWNICTWA
I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
Biuro Prawne
Warszawa, ul. Wspólna 2, tel. 21-03-51, w. 730
Wydawca
CENTRALNY OŚRODEK INFORMACJI BUDOWNICTWA
Zakład Wydawniczo-Poligraficzny
Warszawa, ul. Instalatorów 7c, tel. 46-04-21, w. 156

COIB. Zam. 744/83. Nakład 33000 + 3450 egz. Cena 40,— zł